

Revisionsberättelse för år 2012

Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga styrelser och nämnders verksamhet och genom utsedda lekmannarevisorer i Värmdöbostäder AB, Gustavsbergbadet AB, Värmdö Hamnar AB, Värmdö Simhall AB, Stavnäs Projektering AB samt Gustavsbergs Porslinsmuseum AB även verksamheten i dessa företag under år 2012.

Granskningen har såvitt avser kommunen utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Resultatet redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse" och därtill fogade bilagor.

Kommunens ekonomiska läge är oroande och kräver omgående åtgärder för att få en sund ekonomi. Beslut grundade på konsekvensanalyser med åtgärdsplaner och en löpande uppföljning av att besluten ger effekter både i verksamhetens utförande och med avsedd ekonomisk effekt.

Vård- och omsorgsstyrelsen och utbildningsstyrelsen redovisar för verksamhetsåret 2012 stora underskott i förhållande till budget. Vår bedömning är att styrelserna inte heller under 2012 har vidtagit tillräckliga åtgärder för att anpassa verksamheterna och dess kostnader till fastställd budget. Vi har tidigare påtalat brister och vi anser att styrelserna under 2012 visat ohörsamhet mot de ekonomiska mål som fullmäktige beslutat om. Styrelserna brister i sin styrning, ledning och kontroll av verksamheten i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer.

Kommunstyrelsen har inom ramen för sin uppsiktsplikt, ett särskilt uppdrag att till nämnderna göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt om behov finns tillse att kommunfullmäktige ingriper. Mot bakgrund av främst vård- och omsorgsstyrelsen och utbildningsstyrelsen stora upprepade underskott jämfört med budget och den bristande beredning, uppföljning och kontroll som granskningen kring Värmdövallen visade är vår bedömning att kommunstyrelsen inte fullföljt sin uppsiktsplikt i erforderlig grad över nämnder/styrelser och att förhållandet gett bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll.

Vi **riktar kritik** mot vård- och omsorgsstyrelsen samt de enskilda förtroendevalda i densamma för verksamhetsåret 2012.

Vi **riktar anmärkning** mot **kommunstyrelsen** och **utbildningsstyrelsen** samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ för verksamhetsåret 2012.

Vi **tillstyrker** att kommunstyrelsen, nämnder/styrelser och förtroendevalda i dessa organ **beviljas ansvarsfrihet**.

Vi **tillstyrker** att kommunens årsredovisning för år 2012 godkänns. Den är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Revisionsberättelsen är upprättad av Lars Åman, Torbjörn Andersson, Lennart Lönn, Juhani Inkinen, Carl Johan Bildsten, Sören Björlin och Hans Östman av fullmäktige valda revisorer i Värmdö kommun.

Gustavsberg den 15:e april 2013

Lars Åman

Torbjörn Andersson

Lennart Lönn

Juhani Inkinen

Carl Johan Bildsten

Sören Björlin

Hans Östman

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse (1)

Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till fullmäktige (2)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i bolagen

Revisorerna i Värmdö kommun

Revisorernas redogörelse för år 2012

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en revisionsplan. Som en del av granskningen har revisorerna löpande tagit del av alla styrelser/nämnders protokoll samt fört samtal med förtroendevalda och tjänstemän.

Förvaltningsrevision

En stor del av revisionsarbetet har avsett förvaltningsrevision, d v s en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och intentioner och att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda.

I förvaltningsrevisionen har kommunstyrelsen och samtliga styrelser/ nämnder granskats övergripande med inriktning på intern kontroll.

Särskild granskning med skriftlig avrapportering till kommunfullmäktige och berörd nämnd/styrelse har skett genom granskningar av Rutin för reseräkningar, Kommunens system för tjänstebilar, HVB-placeringar, Värmdö kommuns inblandning och åtaganden i processen vid Värmdövalle ABs byggande av idrottshall i Hemmesta, Styrning av kommunalförbund och gemensam nämnd, Resursfördelning inom finansieringsnämnden för utbildning, Kommunens säkerhets- och krisarbete, Betygsnivå och måluppfyllelse inom grundskolan, Effektiv lokalhantering samt Avtalstrohet – uppföljande granskning

En förteckning över utförd granskning lämnas i bilaga 2 till revisionsberättelsen för 2012.

Redovisningsrevision

Det andra granskningsområdet är redovisningsrevision. Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom styrelser och nämnder är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bl a granskat årsredovisningen, årsbokslutet och koncernredovisningen för år 2012 och delårsrapporten per den 30 juni 2012.

Revisorerna har vid granskningen biträttats av KPMG som kommer att lämna särskild rapport från granskning av bokslut och årsredovisning.

Vår slutsats är att kommunens årsredovisning ger en rättvisande bild av kommunens och koncernens resultat och ställning och att den är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

Måluppfyllelse

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastställt ett finansiellt mål;

- Ett årligt ekonomiskt resultat på 40 mkr

Vi bedömer, utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att resultatet av målet är uppfyllt.

Den samlade bedömningen över nämndernas budgetavvikelser är att de inte uppfyller målet att nämndernas verksamheter ska drivas inom de ekonomiska ramarna, effektivt och med stor kostnadsmedvetenhet. Budgetavvikelserna är omfattande.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt sex inriktningsmål för verksamheten;

- Inflytande och dialog
- Omsorgs och trygghet
- Livslångt lärande för livet och arbetslivet
- Hållbar utveckling
- Ledarskap och medarbetarskap
- Resurshushållning

Utifrån fullmäktiges inriktningsmål har samtliga styrelser och nämnder upprättat egna mål med stor variation på kvalitet och måluppfyllelse. Någon sammanfattande bild – kommunövergripande - över hur väl inriktningsmålen uppfylls saknas. Måluppfyllelse på kommunnivå mäts inte. Detta är mycket otillfredsställande.

Vi har uppmärksammat kommunstyrelsen om att det finns behov av att utveckla kommunens styrmodell inkluderande utveckling av mål samt en metod för uppföljning och återrapportering av måluppfyllelsen.

Lekmannarevision

Som lekmannarevisorer i kommunens helägda bolag har de förtroendevalda revisorerna verkat. De har tillsammans med biträden granskat bolagen och lämnat revisionsrapporter och granskningsrapporter.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolagen sköts på ett tillfredsställande sätt

Ansvarsprövning

Inom god revisionsred finns följande bedömningsgrunder för ansvarsprövning;

- Bristande måluppfyllelse mm
- Bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll
- Förtroendskada eller annan immateriell skada
- Ekonomisk skada
- Obehörigt beslutsfattande
- Icke lagenlig, brottslig handling
- Otillräcklig beredning av ärenden
- Ej rättvisande redovisning

Kommunens ekonomiska läge är oroande och kräver omgående åtgärder för att få en sund ekonomi. Beslut grundade på konsekvensanalyser med åtgärdsplaner och en löpande uppföljning av att besluten ger effekter både i verksamhetens utförande och med avsedd ekonomisk effekt.

Vård- och omsorgsstyrelsen och utbildningsstyrelsen redovisar för verksamhetsåret 2012 stora underskott i förhållande till budget. Vår bedömning är att styrelserna inte heller under 2012 har vidtagit tillräckliga åtgärder för att anpassa verksamheterna och dess kostnader till fastställd budget. Vi har tidigare påtalat brister och vi anser att styrelserna under 2012 visat ohörsamhet mot de ekonomiska mål som fullmäktige beslutat om. Styrelserna brister i sin styrning, ledning och kontroll av verksamheten i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer.

Kommunstyrelsen har inom ramen för sin uppsiktsplikt, ett särskilt uppdrag att till nämnderna göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt om behov finns tillse att kommunfullmäktige ingriper. Mot bakgrund av främst vård- och omsorgsstyrelsen och utbildningsstyrelsen stora upprepade underskott jämfört med budget och den bristande beredning, uppföljning och kontroll som granskningen kring VärmdövalLEN visade är vår bedömning att kommunstyrelsen inte fullföljt sin uppsiktsplikt i erforderlig grad över nämnder/styrelser och att förhållandet gett bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2012-12-31

Värmdö kommun

KPMG AB

Antal sidor: 10

2013-04-03

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Syfte	2
3.	Avgränsning	2
4.	Revisionskriterier	2
5.	Ansvarig nämnd/styrelse	3
6.	Metod	3
7.	Årsredovisningen	3
7.1	Allmän bedömning	3
7.2	Rekommendationer från Rådet för kommunal Redovisning, RKR	4
7.3	Kommunens förvaltningsberättelse	4
7.4	Balanskravet	4
8.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
8.1	Bakgrund	5
8.2	Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning –finansiellt mål	5
8.3	Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – verksamhetsmål	5
9.	Resultaträkning	6
9.1	Nyckeltal	6
9.2	Nämndernas utfall mot budget	7
9.3	VA-verksamhet	8
9.4	Renhållning	8
10.	Balansräkning	8
10.1	Nyckeltal kommunen	8
10.2	Nyckeltal koncernen	9
11.	Investeringsredovisning	9
12.	Betalningsflödesrapport	10
13.	Sammanställd redovisning	10

1. Sammanfattning

Vi har av Värmdö kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning per 2012-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2012.

Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Kommunen avviker i efterlevnaden av en rekommendation från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och upplyser om detta i årsredovisningen.

Våra iakttagelser i övrigt:

- Kommunen redovisar för 2012 ett resultat på +81 mkr vilket är en positiv avvikelse jämfört med reviderad budget på +41 mkr. I analysen av utfallet bör hänsyn tas till jämförelsestörande intäkter på +41 mkr, varefter resultatet motsvarar budget (avsnitt 9.1 och 9.2).
- KS och nämnders totala budgetavvikelse i sin driftredovisning är -28,8 mkr (9.2).
- Större negativa avvikelser mot budget redovisar utbildningsstyrelsen -24,4 mkr, vård- och omsorgsstyrelsen -12,9 mkr, socialnämnden -8,1 mkr och samhällsplaneringsnämndens skattefinansierade verksamhet -9,1 mkr (9.2).
- Utbildningsstyrelsens underskott uppges även i år delvis härröra från svårigheter att anpassa verksamheten inom förskolan till färre inskrivna barn. Gymnasierna redovisar ett underskott som uppges hänförligt till nyttjande av tidigare års överskott för inköp av elevdatorer och nytt nätverk samt stora stödbehov hos elever (9.2).
- Hemtjänsten har även i år ett underskott mot budget men mindre än tidigare år. Effektiviseringar pågår (9.2).
- Samhällsplaneringsnämndens underskott uppges till viss del ha orsakats av de omfattande snöfallen under året. En avvikelse på -5,8 mkr för planenheten är hänförlig till en ändrad redovisningsprincip (9.2).
- I jämförelse med genomsnittet av samtliga kommuner i Stockholms län är verksamhetens nettokostnader i Värmdö 0,6% lägre, mätt som kostnad per invånare (9.1).
- I uppföljningen av mål och måluppfyllelse redovisas resultatet per nämnd/styrelse. Av redogörelsen framgår att ett antal mål inte uppnås och att ett antal mål inte mätts under året. Vi kan inte ha någon uppfattning om den samlade måluppfyllelsen. Vårt intryck är att arbete pågår för att åstadkomma måluppfyllelse. Många mål är så formulerade att de inte kommer att uppnås varje år och inte kommer att mätas varje år. Målen uppfyller inte kraven på att vara realistiska, mätbara och möjliga att nå under det år för vilket de antagits (8.3).
- Kommunens finansiella mål med ett resultat på +40 mkr uppnås (8.2).

- Kommunen har ett justerat överskott på +68 mkr i förhållande till balanskravet enligt kommunallagen (7.4).
- VA- verksamheten har förbrukat sitt tidigare överskott (9.3).
- Renhållning har ett överskott på +1,2 mkr (9.4).

Våra synpunkter rörande mål (avsnitt 8.3):

- Den samlade målpuppfyllelsen i styrelser och nämnder är fortfarande svårtolkad och med stor spridning.
- Alla de mål som fastställs för ett år borde mätas det året.

Våra synpunkter rörande den finansiella redovisningen i årsredovisningen (7.3, 9.1):

- Årsredovisningen har en bra utformning och ger bra information. För att tydligare belysa resultatet och kvaliteten i den ekonomiska uppföljningen under året upprepar vi våra förslag om
  - En tabell där resultaträkningen på total nivå jämförs med budget respektive prognos på totalnivå, med de delposter som redovisas i resultaträkningen
  - Att driftredovisningen kompletteras med en kolumn för prognosen på styrelse/nämndnivå
- Vi upprepar också vårt förslag att investeringsredovisningen kompletteras med information om hur ej förbrukad budget fördelar sig på förskjutningar i tiden respektive större kostnadsavvikelse i enskilda investeringsobjekt (11).

2. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och lands- ting samt att bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges mål. Resultatet av vår gransk- ning utgör en del av underlaget för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

3. Avgränsning

Granskningen har omfattat årsredovisningen för år 2012. Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel, bedömda eller konstaterade. I vår granskning av årsredovisningen ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingringar.

4. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har också bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

5. Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen avger årsredovisningen.

Rapporten är saklighetsgranskad av ekonomer vid kommunens centrala ekonomienhet.

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
  - Intervjuer med berörda tjänstemän
  - Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi
  - Stickprovvis granskning av specifikationerna till årsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen
  - Genomgång av underlag samt konsolideringar och elimineringar till den sammanställda redovisningen
-
- Översiktlig analys av resultaträkningen

7. Årsredovisningen

7.1 Allmän bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed med undantag för de avvikelser vi noterar under punkt 7.2.

7.2 Rekommendationer från Rådet för kommunal Redovisning, RKR

I samband med vår granskning av årsredovisningen har en avstämning skett av hur kommunen tillämpar de rekommendationer som givits ut av Rådet för kommunal Redovisning, RKR. Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt följer RKR:s rekommendationer, med de undantag som redovisas under avsnittet Redovisningsprinciper, dvs rekommendationen RKR 13.1.

Under 2012 har kommunen ändrat redovisningsprincip rörande renhållningskollektivets resultat som nu redovisas som icke resultatpåverkande fordran eller skuld från kommunen till det kollektivet. Motsvarande tillämpas sedan tidigare gällande VA-kollektivets resultat. Årsredovisningen innehåller separata redovisningar för var och en av dessa kollektiv, med resultat- och balansräkningar och noter.

7.3 Kommunens förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen har ett bra innehåll inklusive en finansiell analys som ger en bra beskrivning av hur årets resultat uppnåtts och kommunens ekonomiska ställning och förutsättningar för framtiden. Vi föreslår även i år som ytterligare förbättring att den finansiella analysen kompletteras med

- En tabell där resultaträkningen på total nivå jämförs med budget respektive prognos på totalnivå, med de delposter som redovisas i resultaträkningen
- Att driftredovisningen kompletteras med en kolumn för prognosen på styrelse/nämndnivå

Förvaltningsberättelsen och KS och nämnders verksamhetsberättelser ger också bra information om kommunens verksamheter.

7.4 Balanskravet

I KL finns regler om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunens ekonomi.

Förvaltningsberättelsen innehåller en redogörelse för 2012 års balanskravsresultat. Årets justerade överskott i förhållande till balanskravet uppgår till +68 mkr och balanskravet klaras således med god marginal. Även utan jämförelsestörande poster (reavinster och återbetalning av AFA-premier) skulle balanskravet ha nåtts med god marginal.

8. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

8.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

8.2 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning –finansiellt mål

Kommunens övergripande finansiella mål för 2012 var ett överskott på +40 mkr. Det slutliga utfallet exklusive jämförelsestörande poster blev ett överskott på +40 mkr och målet är därmed uppnått.

8.3 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – verksamhetsmål

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv skall upprättas. Målen skall vara tydliga och kräver att det finns indikatorer för att mäta måluppfyllelsen samt att målen skall kunna kommuniceras i organisationen. I målbeskrivningen bör anges hur, av vem och när målen skall följas upp. Uppföljningen bör ske både i delårsbokslut och årsbokslut.

I årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för respektive nämnd. Måluppfyllelsen visar relativt stor spridning. Totalt anser KS och nämnderna i sin egen bedömning att 27 av 62 mål uppnåtts, ca 44%.

	<i>Antal uppnådda</i>	<i>Ej upp- nådda</i>	<i>Delvis uppnådda</i>	<i>Ej mätta</i>	<i>Summa</i>
KS	3	1	4		8
Utbildningsstyrelsen	2		7		9
Vård- och omsorgsstyrelsen	2		3		5
Finansieringsnämnden för utbildning	5	1			6
Kultur- och fritidsnämnden	1		4		5
Socialnämnden	3		2		5
Finansieringsnämnden för äldreomsorg	1		4		5
Bygg-, miljö- och hälso- skyddsnämnden	7	1	2		10
Samhällsplaneringsnämnden	3	2	3	1	9
Totalt	27	5	29	1	62

KS och nämndernas egna kommentarer till måluppfyllelse för respektive mål ger en uppfattning om måluppfyllelsen som inte stämmer med den egna kategoriseringen i uppnått/delvis uppnått eller ej uppnått. För KS kommer vi fram till att fyra av de mål som anges som uppnådda eller delvis uppnådda inte har mätts, att ett delvis uppnått mål inte alls uppnåtts och att ett mål som siktar mot ökning delvis har uppnåtts vilket är svårt att ta till sig som resultat. Ingen mätning tycks ha skett av målet. Utbildningsstyrelsen uppfattar vi att fyra delvis uppnådda mål och ett uppnått mål inte mätts. För både KS och Utbildningsstyrelsen redovisas vidtagna åtgärder och aktiviteter men inte effekterna av dem.

Vi kan inte ha någon uppfattning om den samlade måluppfyllelsen. Vårt intryck är att arbete pågår för att åstadkomma måluppfyllelse vilket är bra – målen blir såsom avsett styrande för verksamheterna. Många mål är så formulerade att de inte kommer att uppnås varje år och inte kommer att mätas varje år. Med ett strikt perspektiv uppfyller målen inte kraven på att vara realistiska, mätbara och möjliga att nå under det år för vilket de formuleras.

9. Resultaträkning

9.1 Nyckeltal

Kommunen

<i>Belopp i mkr</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
Verksamhetens nettokostnader	-1 681	-1 650	-1 608	-1 486	-1 492
Varav jämförelsestörande	41	2	2	74	20
<i>Förändring i % jämfört med föregående år</i>	<i>4,2%</i>	<i>2,6%</i>	<i>3,2%</i>	<i>3,2%</i>	<i>8,1%</i>
Skatteintäkter och statsbidrag	1 801	1 736	1 661	1 617	1 573
<i>Förändring i % jämfört med föregående år</i>	<i>3,7%</i>	<i>4,5%</i>	<i>2,7%</i>	<i>2,8%</i>	<i>9,6%</i>
Finansnetto	-39	-47	-3	3	8
Resultat	81	39	49	94	55
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och statsbidrag	95,5%	95,2%	96,9%	96,5%	96,1%

Kommunens budget var ett överskott på +40 mkr. Det slutliga utfallet blev ett överskott på +81 mkr som dock påverkats av jämförelsestörande poster på + 41 mkr, varav återbetalning av AFA-premier på 28 mkr och reavinster på 13 mkr. Korrigerat för dessa poster blev utfallet +40 mkr, således i nivå med budget.

Resultatet inkl jämförelsestörande poster motsvarar 2 057 kr per invånare. Genomsnittet för kommuner i Stockholms län uppgick under 2012 till 1 571 kr.

Verksamhetens nettokostnader uppgick för Värmdö till 42 708 kr per invånare mot 42 959 kr per invånare för genomsnittet av Stockholmskommunerna. Mätt per invånare ligger Värmdös nettokostnader således 0,6% lägre (få 2,1% högre) än Stockholmsgenomsnittet.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernens nyckeltal är lika viktiga som kommunens då de återspeglar alla kommunens aktiviteter, oavsett om de organiserats inom kommunen eller via kommunens bolag.

<i>Belopp i mkr</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>
Resultat före extraordinära poster och skatt	98	51	58	103	66	49

9.2 Nämndernas utfall mot budget

Av nämndernas driftsredovisning framgår att den totala avvikelserna för KS och nämnder är -28,8 mkr. Större avvikelser noteras för:

- Utbildningsstyrelsen, -24,4 mkr (få -16,6 mkr)
- Vård- och omsorgsstyrelsen, -12,9 mkr (få -15,0 mkr)
- Socialnämnd -8,1 mkr (få -16,5 mkr)
- Samhällsplaneringsnämnd, skattefinansierad -9,1 mkr (få -5,4 mkr)

Utbildningsstyrelsens underskott uppges även i år delvis ha orsakats av svårigheter att anpassa verksamheten inom förskolan till färre inskrivna barn. Förskolans underskott är -10 mkr. Gymnasierna redovisar ett underskott på -9 mkr. Värmdö gymnasiums underskott uppges vara nyttjande av tidigare års överskott för inköp av elevdatorer och nytt nätverk. Som förklaring till underskottet för Gustavsbergs gymnasium uppges stora stödbehov hos ett antal elever.

Vård- och omsorgsstyrelsens underskott är hänförligt till hemtjänst och särskilt boende för äldre. Hemtjänstens underskott är väsentligt lägre än 2011, bl a som effekt av ett nytt dokumentations- och tidregistreringssystem. Systemet fungerar fortfarande inte optimalt. Hemtjänsten i Hemmesta/Värmdö har fått konkurrens från en nyetablerad extern utförare. Särskilt boende har haft kostnadspåverkan från ombyggnad av Djuröhemmet och outhyrda lägenheter.

Socialnämndens underskott är lägre än 2010 och 2011. Av årets underskott härrör -3,7 mkr från IFO Vuxen och förklaras av uppjustering av riksnormen för försörjningsstöd och stödboende för våldsutsatta kvinnor m m. IFO Familjs underskott på -1,7 mkr är egentligen ett överskott på +1,1 mkr som förklaras av eftersläpning i ersättning från Migrationsverket. Funktionshinder har en i förhållande till sin storlek svårbudgeterad verksamhet som är mycket känslig för enskilda individers behov av insats.

Samhällsplaneringsnämndens underskott uppges till viss del ha orsakats av de omfattande snöfallen under året. En avvikelse på -5,8 mkr för planenheten är hänförlig till ändrad redovisningsprincip.

9.3 VA-verksamhet

VA-verksamhet har intäkter på 113 mkr varav taxor och avgifter 102 mkr.

VA-kollektivet har ett underskott på -6,9 mkr men startade året med ett överskott på +5,2 mkr. Resterande avvikelse hänför sig till bl a fördröjd VA-utbyggnad.

9.4 Renhållning

Renhållningen har intäkter på 62 mkr varav taxor och avgifter 58 mkr.

Renhållningskollektivet redovisar ett överskott på 1,2 mkr som uppkommit genom försenad utbyggnad av Djurö återvinningscentral. Överskottet bokförs i kommunen som en skuld till kollektivet.

10. Balansräkning

10.1 Nyckeltal kommunen

<i>Belopp i mkr</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
Balansomslutning	3 097	2 745	2 418	1 296	1 061
Redovisat eget kapital	736	672	634	597	503
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	180	117	118	66	-11
<i>Soliditet redovisad</i>	<i>24%</i>	<i>24%</i>	<i>26%</i>	<i>46%</i>	<i>47%</i>
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	<i>6%</i>	<i>4%</i>	<i>5%</i>	<i>5%</i>	<i>Negativ</i>
Anläggningstillgångar	2 665	2 356	2 066		
Omsättningstillgångar	432	389	352	358	313
Avsättningar	170	149	116		
Långfristiga skulder	1 776	1 528	1 178		
Kortfristiga skulder	415	396	562	497	399
<i>Balanslikviditet</i>	<i>104%</i>	<i>98%</i>	<i>63%</i>	<i>72%</i>	<i>78%</i>

Kommunen redovisar ett eget kapital på 180 mkr med hänsyn tagen till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder vilket motsvarar en soliditet på 6%. Genomsnittet för kommuner i Stockholms län ligger på 19%.

Likviditetsmättet är högre än tidigare. I analysen ska också att skatteintäkter och statsbidrag varje månad erhålls innan den största kostnadsposten löner utbetalas.

Fortsatta investeringar i anläggningstillgångar har finansierats med upplåning som påverkar både soliditet och belastar resultatet med räntekostnader.

10.2 Nyckeltal koncernen

<i>Belopp i mkr</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
Balansomslutning	3 898	3 508	3 144	2 994	2 727
Redovisat eget kapital	862	786	734	684	584
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	307	231	219	154	69
<i>Soliditet redovisad</i>	<i>22%</i>	<i>22%</i>	<i>23%</i>	<i>23%</i>	<i>21%</i>
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	<i>8%</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>	<i>5%</i>	<i>3%</i>
Anläggningstillgångar	3 350	3 042	2 782		
Omsättningstillgångar	548	467	363	368	310
Långfristiga skulder	2 375	2 142	1 807		
Kortfristiga skulder	489	423	547	540	419
<i>Balanslikviditet</i>	<i>112%</i>	<i>110%</i>	<i>66%</i>	<i>68%</i>	<i>74%</i>

Koncernens något högre tal härrör framför allt från Värmdöbestäder vars balansomslutning uppgår till 846 mkr. Koncernens likviditet och soliditet avviker inte mycket från kommunens. Om marknadsvärdet av tillgångar framför allt i Värmdöbestäder skulle beaktas förbättras soliditeten. Detta blir dock ett teoretiskt resonemang så länge inga avyttringar planeras.

11. Investeringsredovisning

Av årsredovisningens investeringsredovisning framgår att årets investeringar netto uppgår till 398 mkr mot budget 428 mkr. Samhällsplaneringsnämnden svarar för 191 mkr av årets investeringar, varav taxefinansierad del 158 mkr, medan kommunstyrelsens fastighetsenhet investerat för 194 mkr. I förhållande till budgeterade investeringar har fastigheten investerat ytterligare 107 mkr medan däremot samhällsplaneringsnämnden investerat 122 mkr mindre än budget.

Vi föreslår igen att investeringsredovisningen kompletteras med information om hur "resterande budgetmedel" fördelar sig på förskjutningar i tiden respektive högre eller lägre kostnader per avslutat objekt i förhållande till ursprunglig budget.

12. Betalningsflödesrapport

Kommunens kassaflöde redovisas i en betalningsflödesrapport som beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Av betalningsflödesrapporten framgår att kommunens verksamhet inklusive förändringar i rörelsekapitalet under år 2012 gett ett överskott på +84 mkr. Nettoinvesteringar uppgår till -390 mkr. Finansieringsverksamheten har ett netto på +259 mkr. Kommunens förändring av likvida medel uppgår därmed till -47 mkr. Av koncernens kassaflödesanalys kan utläsas att årets kassaflöde uppgår till -33 mkr.

13. Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats i enlighet med lag och god sed. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden. I kommunens årsredovisning finns en förvaltningsberättelse för dotterbolagen.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen de helägda bolagen Värmdöbostäder AB, Gustavsbergbadet AB, Gustavsbergs Porslinsmuseum AB, Värmdö Hamnar AB, Stavsås Projekterings AB och Värmdö Simhall AB. Koncernens resultat är några mkr högre än kommunens resultat.

KPMG, dag som ovan

Bo Ädel
Auktoriserad revisor

Mats Lundberg
Kundansvarig